

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
เพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2548

Abstracts of Dissertation and Theses
Institute of Language and Culture
for Rural Development
Mahidol University
Academic Year 2005

ในปีการศึกษา 2548 มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 7 คน เป็นบัณฑิตในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จำนวน 1 คน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา จำนวน 3 คน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา จำนวน 2 คน และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาชนบทศึกษา จำนวน 1 คน

ในที่นี้ ขอนำเสนอบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต 1 เรื่อง และบทคัดย่อวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 6 เรื่อง ดังนี้

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์
Abstract of Dissertation
Ph.D. Program in Linguistics

หัวข้อวิทยานิพนธ์

Title

การศึกษาเชิงภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ในบทเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุง
An Ethnolinguistic Study in the Lyrics of Thai Country and City Songs

ชื่อผู้เขียน

Author

เกรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์

Kriengkrai Watanasawad

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

**Chairperson of the Supervisory
Committee**

สุรียา รัตนกุล, Ph.D. (Linguistics)

Suriya Ratanakul, Ph.D. (Linguistics)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกความแตกต่างของบทเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุงในด้านการใช้ภาษา และเนื้อหาโดยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบ (1) แก่นของเพลง (2) กลวิธีทางภาษา และ (3) ภาพสะท้อนทางสังคม วัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลง การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการประสานกลวิธีจากสหวิทยาการ (Multi-disciplinary Approaches) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มาจากบทเพลงลูกทุ่งจำนวน 474 เพลง และบทเพลงลูกกรุงจำนวน 483 เพลง

ผลการวิเคราะห์จากงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าไม่สามารถจำแนกลักษณะความแตกต่างบทเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุงได้อย่างเด่นชัด ทั้งนี้เนื่องจากบทเพลงทั้งสองมีแก่นของเพลง กลวิธีทางภาษา และภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ผลการศึกษาการใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งแสดงให้เห็นว่าบทเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา อาทิเช่น ภาษาสแลงและภาษาปาก ส่วนการใช้ภาษาในบทเพลงลูกกรุงมีลักษณะเป็นภาษากวี ปัจจัยดังกล่าวนี้เองที่ทำให้บทเพลงลูกทุ่งยังคงเป็นที่นิยมในหมู่ผู้ฟัง

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ในด้านเนื้อหาของเพลงพบว่า เนื้อหาของเพลงทั้งเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุงสามารถจำแนกได้เป็น 7 ประเภท คือ (1) การชมความงาม (2) ประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ (3) ความผิดหวัง (4) ความรัก (5) คติธรรมสอนใจ (6) การปลุกใจและสดุดี และ (7) การสะท้อนภาพสังคม เนื้อหาของเพลงที่มีความถี่ 3 อันดับแรกซึ่งปรากฏทั้งในเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุง ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ความผิดหวัง และการสะท้อนภาพสังคม ซึ่งสนับสนุนแนวคิดด้านชาติพันธุ์ทางดนตรีที่ว่า บทเพลงเป็นสื่อที่ใช้เพื่อปลดปล่อยความตึงเครียดและการแสดงออกทางอารมณ์ของมนุษย์ นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้ไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นว่าบทเพลงทั้งสองประเภทเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญในการบันทึกความเปลี่ยนแปลงของสังคมวัฒนธรรมไทย แต่ยังแสดงให้เห็นว่ากลวิธีทางภาษาและภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมในบทเพลงทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับแก่นของเพลง

The aim of this study is to differentiate the characteristics of Thai country and city songs in terms of language use and content by comparing (1) lyrical themes; (2) language strategies; and (3) socio-cultural reflections embedded in the lyrics. The data analysis is based on a combination of multi-disciplinary approaches, conducted in respect to 474 Thai country songs and 483 Thai city songs.

The findings from the present study reveal that the lyrics of Thai country and city songs cannot be obviously distinguished since both lyrical songs share some similar characteristics: lyrical themes, language strategies and socio-cultural reflections. Regarding the language use, the analysis shows that such easily understood and straightforward strategies as slang and colloquial language are mostly found in the lyrics of Thai country songs, while more poetic language is commonly found in the lyrics of Thai city songs, resulting in their popularity with the audiences.

With regards to content analysis, the lyrical themes of Thai country and city songs can be classified into 7 types: (1) beauty admiration songs, (2) custom and festival songs, (3) despair songs, (4) love songs, (5) moral songs, (6) patriotic and praise songs, and (7) social reflection songs. The lyrical themes concerning despair, love, and social reflection are the three most frequently found in the lyrics of both song groups, strongly supporting the ethnomusicological claim in which the lyrical songs are used as a medium for releasing human beings' tension and emotional expression. Additionally, interesting findings from this study not only provide major evidence recording Thai socio-cultural changes but also indicate that language strategies and socio-cultural reflections in both lyrical songs vary according to their lyrical themes.

**บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา
Abstracts of Master's Theses
Graduate Program in Cultural Studies
แบบวิชาวัฒนธรรมดนตรี
Ethnomusicology Program**

หัวข้อวิทยานิพนธ์	โหวด: เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคอีสาน
Thesis Title	<i>Wode : A Folk Musical Instrument in the Northeast of Thailand</i>
ชื่อผู้เขียน	เชิดศักดิ์ ฉายฉวิล
Author	<i>Cherdsack Chaitawin</i>
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	พิชิต ชัยเสรี, อ.ม.
Chairperson of the Supervisory Committee	<i>Pichit Chaiseri, B.A.</i>

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาค้นหาความรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคอีสานที่มีชื่อว่า "โหวด" มีวัตถุประสงค์สำหรับการศึกษาที่มุ่งเน้นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและพัฒนาการของเครื่องดนตรีโหวด ความสัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสานและบทบาทหน้าที่ในการบรรเลงเพลงพื้นบ้าน โหวดเป็นเครื่องดนตรีที่มีประวัติความเป็นมาด้านดนตรีในช่วงระยะเวลาไม่ถึง 40 ปี (พ.ศ. 2511-2549) ก่อนที่โหวดจะถูกปรับเปลี่ยนมาเป็นเครื่องดนตรี โหวดเคยเป็นของเล่นเด็กในภาคอีสานมาก่อน เรียกการเล่นนี้ว่า "แหวโหวด" และเป็นของต้องห้ามที่ผู้เฒ่าผู้แก่ของคนอีสานมีความเชื่อว่าเสียงของโหวดจะทำให้ฝนไม่ตก จึงมีการห้ามไม่ให้เล่นโหวดในช่วงฤดูฝน เริ่มแรกของการกำเนิดโหวดนั้นไม่ได้สร้างมาเพื่อวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นเครื่องดนตรี การนำโหวดมาพัฒนาให้เป็นเครื่องดนตรีเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2511 โดยชาวบ้านหนองพอก ตำบลหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด คือ นายทรงศักดิ์ ประทุมศิลป์ ผู้ที่ได้รับฉายาว่า "ราชาโหวดเสียงทอง" เริ่มจากการนำเอาโหวดที่เป็นของเล่นเด็กตามท้องทุ่งนา มาดัดแปลงแต่งเสียงให้สามารถเป่าร่วมกับวงแคนแบบง่ายๆ ต่อมาจึงมีการนำโหวดเข้าไปบรรเลงร่วมกับวงโปงลาง การบรรเลงโหวดจึงมีความชัดเจนขึ้นทั้งในเรื่องของโน้ตเพลงและเทคนิคการเป่า และยังมีการนำโหวดมาบรรเลงประกอบภาพยนตร์และเพลงลูกทุ่ง โหวดจึงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในนามของเครื่องดนตรีไม่ใช่ของเล่นเด็กอีสานเหมือนในอดีต และยังส่งผลให้ความเชื่อต่างๆ เกี่ยวกับโหวดคลี่คลายลงด้วย ปัจจุบันโหวดเป็นสินค้าที่สามารถสร้างรายได้ให้กับคนอีสาน และยังมีการใช้โหวดเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมประจำจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อใช้เป็นจุดเชื่อมความรู้สึกและจิตสำนึกของคนในสังคมให้เป็นหนึ่งเดียวกัน บทบาทหน้าที่ของโหวดในการบรรเลงเพลงพื้นบ้านแบ่งข้อมูลออกเป็นสองประเด็นคือ ประเด็นการบรรเลงโหวดในวงโปงลาง ซึ่งมีอยู่สองบทบาทคือ การบรรเลงเกริ่นนำและบรรเลงทำนอง และอีกประเด็นหนึ่งคือประเด็นการบรรเลงโหวดประกอบเพลงขับร้อง ซึ่งมีสองบทบาทคือบรรเลงเดี่ยว และบรรเลงประสานเสียง

This research is to study information about a musical instrument that originated in the Northeast of Thailand called a "Wode". The objective of this research is to focus on the history and development of the Wode, and its relationship with the traditions and culture of the Esan region, and influence and role on local music.

The Wode, in its modern form, has only been around for about 40 years. Before it was modified into its present form it was actually a kind of musical toy that Esan children would play, called a "Ngaewwode". The older more traditional people banned the playing of the Ngaewwode during the rainy season because they believed the sound would cause drought.

The modification and development of the Wode from a toy into a musical instrument in its own right, was a clever idea. It was developed in 1968 by the villagers of Nongpork, Nongpork District, Roi-et Province, under the leadership of Mr. Songsak Pratumsin, who was known locally as "The Prince of Sweet Sounds". He took the Wode, which children played with in the rice fields, and adapted it so that it could fit and compliment the other instruments playing traditional Esan, in particular with the "Kairn" a wind-instrument known as Lao Reed Mouthorgan. Until then it did not have its own distinctive style. Later, however, the Wode was introduced and used in "Pong Lang" musical bands and became recognized as a musical instrument with the development of its range of notes and playing style. It also began to be used in films and in the traditional but highly popular and commercial "Luuk Tung" music. Therefore, from its humble beginnings as a children's toy surrounded by superstitious beliefs, the Wode has become known as an important musical instrument in its own right.

At the present time, the Wode is a product which generates income for Esan people. Moreover, Wode is the symbol of Roi-et culture, helping to instill a sense of pride in the local people who realize that it is a unique aspect of their community. The role of the Wode in local music can be divided into two main points, namely: 1) Playing Esan music with the Lao reed mouthorgan (Pong Lang), playing introductions and playing the melody; 2) As an accompaniment to vocalists having two roles which can be sub-divided into (i) solo and (ii) harmony.

แบบวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษา Museum Studies Program

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเสนอแนวทางการออกแบบนิทรรศการเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
บ้านหนองขาวสำหรับพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหนองขาว
อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

Thesis Title

*A Proposal for an Exhibition Design of Nongkhao Community
Museum, Tamuang District, Kanchanaburi Province, Thailand*

ชื่อผู้เขียน

ปิยพงษ์ วิจารย์

Author

Piyapong Wijarn

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ปราณี วงษ์เทศ, M.A.

Chairperson of the Supervisory

Pranee Wongthet, M.A.

Committee

การศึกษาในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบนิทรรศการเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นในพิพิธภัณฑ์บ้านหนองขาว อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ลักษณะการจัดแสดงแบบ Thematic Approach มุ่งเน้นให้ความสำคัญไปที่เนื้อหาแนวทางของเรื่องที่มีการผูกร้อยเรื่องราว โดยมีแกนของเรื่อง (Theme) เป็นแนวคิดหลักเชื่อมเรื่องราวกับสื่อการจัดแสดงนิทรรศการให้สอดคล้องต่อเนื่องไปตลอดจนจบเรื่อง และนำมาจัดเป็นโมเดลตัวอย่างสำหรับให้กลุ่มชาวบ้านได้ร่วมวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อเพิ่มทักษะในเรื่องการออกแบบนิทรรศการแก่กลุ่มชาวบ้าน

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาอาคารโกวินทอนาทร ซึ่งเป็นอาคารจัดแสดงนิทรรศการ ในด้านประวัติความเป็นมาของอาคาร และความสัมพันธ์ของตัวอาคารกับท้องถิ่นในแง่ประโยชน์ใช้สอย กลุ่มเป้าหมายในด้านความต้องการของท้องถิ่นที่มีต่อพิพิธภัณฑ์ เนื้อหาภูมิปัญญาบ้านหนองขาว ในด้านคุณค่า ลักษณะเด่นของภูมิปัญญาวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้เป็นรูปแบบแนวทางการจัดนิทรรศการเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกำหนดแนวคิดหลักคือ "หนองขาวถิ่นคนกล้า มีภูมิปัญญา พึ่งพาตนเอง" และนำเสนอเนื้อหาตามลำดับขั้น ซึ่งมีสื่อและบรรยากาศที่สอดคล้องต่อเนื่องตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ โดยกำหนดแกนของเรื่องให้มุ่งเน้นไปที่คุณค่าภูมิปัญญาคือ พึ่งพาตนเอง และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม และธรรมชาติ โดยร่วมกับลักษณะเด่นของหนองขาวในเรื่องความนิยมความกล้าหาญ ผู้ศึกษาได้เสนอรูปแบบการจัดแสดงต่อกลุ่มชาวบ้านให้ร่วมวิพากษ์วิจารณ์ ได้ผลการประเมินว่า มีความพึงพอใจ มีความเข้าใจในสารที่ตรงกันระหว่างผู้ส่งกับผู้รับสาร มีทักษะในการออกแบบ การจัดนิทรรศการเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาพบว่า ประเด็นที่น่าสนใจในการวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาเรื่องการจัดกาพิพิธภัณฑ์ เช่น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการจัดนิทรรศการ เนื่องจากพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านหนองขาว ใช้เวลาในการดำเนินการมานานพอสมควร ซึ่งมีผลกระทบต่อคณะทำงาน และความรู้สึกของคนในท้องถิ่น

The objective of this research was to recommend an exhibition design, on the topic of local wisdom, for the local museum at Nongkhaw Village, Thamuang District, Kanchanaburi Province, Thailand. The researcher used a thematic approach to design the exhibition and create a model based on the theme of local wisdom. Then the researcher gave an opportunity to the villagers to take part in critiquing the model, in order to increase the designing skills of the villagers. The following were the results of the study:

1. Kowintinathon Building, the building used to present the exhibition, was appropriate for locating the exhibition because of the association to the locals. Kowintinathon Building was the school building, so there were thousands of villagers who studied, played, ate, and slept in this building, and more importantly, had graduated from this school. These people had since become the rich or important persons in the local community or nation. Therefore, using this building was suitable because it helped to recall the visitors' memory.

2. The local wisdom at Nongkhaw Village is a cultural way of life that is harmonious in natural, cultural, and social contexts. The wisdom also teaches a self-sufficient way of life because of its accordance with nature. As a result, the wisdom contents are apt to be shown in the exhibition as a learning resource.

3. The results of model critiquing of the villagers showed that most of them were very satisfied with this model. They said to the researcher that they themselves gained more skills in designing the exhibition. As a consequence of taking too much time on exhibition management at Nongkhaw Village Local Museum, the administrative committees' and the villagers' feelings were threatened. The topic of future research should be the exhibition administration and management, for example, the factors influencing the success of the exhibition management.

แบบงวิชาวัฒนธรรมสาธารณสุข Cultural Studies of Health Program

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีทางการแพทย์สมัยใหม่กับ
อัตลักษณ์แห่งความเป็นชาย-หญิงในประเทศไทย:
การเปลี่ยนแปลงร่างกายจาก “ชาย” เป็น “หญิง”

Thesis Title

*Relationship Between Modern Medical Technology and
Gender Identity in Thailand: Passing from “Male Body”
to “Female Body”*

ชื่อผู้เขียน

นันทิยา สุคนธปฎิภาค

Author

Nantiya Sukontapapark

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

Megan Sinnott, Ph.D. (Anthropology)

Chairperson of the Supervisory

Megan Sinnott, Ph.D. (Anthropology)

Committee

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้พยายามอธิบายปรากฏการณ์ที่กะเทยหรือสาวประเภทสองพึงพาทางการแพทย์สมัยใหม่เพื่อสร้างรูปลักษณ์ทางกายภาพที่พึงปรารถนาในรูปแบบของการเหมือน “ผู้หญิง” โดยนำแนวความคิดของมิเชล ฟูโกต์ที่เสนอเกี่ยวกับเรื่องปฏิบัติการของ “อำนาจ” มาใช้เป็นกรอบความคิดสำหรับวิเคราะห์ปรากฏการณ์ดังกล่าว ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้รวบรวมมาจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์สาวประเภทสอง 20 คน อายุระหว่าง 18-40 ปี ซึ่งอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต และพัทยา และมีข้อมูลที่รวบรวมมาจากการสัมภาษณ์บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์นี้ 3 คน รวมทั้งข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งข้อมูลทางเอกสาร

ผลการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่าการพึ่งพาทางการแพทย์นี้เป็นรูปแบบหนึ่งของความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางการแพทย์ระหว่างสถาบันการแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์กับสาวประเภทสอง ซึ่งความสัมพันธ์นี้นำไปสู่การสร้างรูปแบบประเภทหนึ่งของรูปลักษณ์ทางกายภาพ และอัตลักษณ์ของมนุษย์ขึ้นมาในลักษณะที่เหมือน “ผู้หญิง” ภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจเช่นนี้ ทั้งสถาบันการแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ และสาวประเภทสอง ต่างก็ใช้ปฏิบัติการของอำนาจผ่านการผลิตและการใช้ความรู้ทางการแพทย์และความรู้แบบเฉพาะให้เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การสร้างรูปลักษณ์ทางกายภาพที่สาวประเภทสองพึงปรารถนา ในแนวทางและจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน โดยที่สถาบันการแพทย์และบุคลากรมีแนวทางและจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยผดุงและสนับสนุนให้สังคมแบบรักต่างเพศที่ดำรงอยู่นี้ให้คงอยู่ต่อไป แต่สำหรับสาวประเภทสองแล้ว การใช้ปฏิบัติการของอำนาจทางการแพทย์นี้เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปลักษณ์ทางกายภาพในรูปแบบที่เหมือนผู้หญิงนั้น ไม่ได้หมายความว่า “การกลายเป็น” ผู้หญิงในรูปแบบของ “ผู้หญิงแท้”

This thesis attempts to interpret and investigate the phenomenon of *Kathoey* (in Thai also known as *Sao praphet song* or "second type of women" or transsexual) and dependence on modern medicine for socio-medical construction of *Kathoey*'s desired corporeal styles and identities in terms of being "like women". Foucauldian perspective on power is used as the main theoretical framework. The information for the discussion in this thesis was gathered from participant observation and interviews with twenty *Kathoey*, aged between eighteen and forty, and based in Bangkok, Chiang Mai, Phuket and Pattaya. Information was also gathered from three medical professionals and documentary source.

Through investigation of this socio-medical construction, dependence on modern medicine is interpreted as a system of medical power relations between the institution of medicine and medical professionals and *Kathoey* which leads to the production of a type of corporeal style and a human identity in terms of being "like women" under the heterosexual power structures plus the capitalist system. In these medical power relations, both medical institution and medical professionals and *Kathoey* exercise medical power through producing and deploying medical knowledge and particular knowledge with different aims, and in different ways. While the institution of medicine and medical professionals produce and deploy medical knowledge, technology and related practice in strategic ways which serve to maintain and reinforce the existing heterosexual society, *Kathoey* also produce their particular knowledge and deploy medical and particular knowledge in strategic ways to support the construction of their desired corporeal styles and identities in terms of being "like women" which does not necessarily mean to "become" women in the ways of "real women".

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
Abstracts of Master's Theses
Graduate Program in Language and Culture for
Communication and Development
วิชาเอกการแปล
Major in Translation

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาประเด็นทางภาษาและวัฒนธรรมในการแปลคอลัมน์ <i>Being Thai</i> ในนิตยสารกิन्नรีจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
Thesis Title	<i>Bridging Linguistic and Cultural Gaps in Translating the Being Thai Column in Kinnaree Magazine From Thai into English</i>
ชื่อผู้เขียน	ณัฐพร เดชะ
Author	Nutthaporn Decha
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	สุชุมมาดี ขำหิรัญ, M.A.
Chairperson of the Supervisory Committee	Sukhuma-Vadee Khamhiran, M.A.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นทางภาษาและวัฒนธรรม รวมถึงกลวิธีการแปลคำที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในบทความเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาจากบทความในคอลัมน์ *Being Thai* ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารกิन्नรี ในประเด็นทางภาษาพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลตรงตัว และแปลเอาความซึ่งสามารถพบได้บ่อยที่สุด ประกอบด้วยการเพิ่ม การละ และเปลี่ยนรูปแบบ กลวิธีการแปลแบบเพิ่มและเปลี่ยนรูปแบบนั้นพบได้ทั้งในระดับประโยคและย่อหน้า แต่ในระดับย่อหน้าจะไม่มีการแปลแบบละย่อหน้า นอกจากนี้ ยังพบว่ากลวิธีการแปลเกิดจากความแตกต่างทางโครงสร้างทางภาษาของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ในประเด็นทางวัฒนธรรมพบว่าคำที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในคอลัมน์ *Being Thai* สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภทหลัก คือ คำที่เกี่ยวกับนิวศวิทยา วัตถุ สถาปัตยกรรม และ ศาสนา จากการศึกษานิตยสารตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2537 ถึงธันวาคม พ.ศ. 2547 พบว่ามีคำที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม 357 คำ กลุ่มคำที่พบมากที่สุดคือ คำที่กล่าวถึงวัตถุ ในขณะที่คำที่เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมพบได้น้อยที่สุด

การแปลคำที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษมี 3 กลวิธีใหญ่คือ การใช้กลวิธีหลักหนึ่งวิธี การใช้กลวิธีหลักร่วมกัน 2 วิธีและการใช้กลวิธีหลักร่วมกัน 3 วิธี กลวิธีหลักที่พบ คือ การใช้คำเทียบเคียง การถ่ายอักษร การเพิ่มข้อมูลใหม่ การละ การเปลี่ยนคำที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม การตีความ และการอธิบายความ การใช้กลวิธีหลัก 2 วิธีร่วมกันในการแปลพบว่า มีการใช้คำเทียบเคียงและอธิบายความ การถ่ายอักษรและใช้คำเทียบเคียง การถ่ายอักษรและตีความ การถ่ายอักษรและการเพิ่มข้อมูลใหม่ และการถ่ายอักษรร่วมกับการเพิ่มส่วนขยาย ในการใช้ 3 กลวิธีร่วมกันพบว่ามี การถ่ายอักษรร่วมกับการเพิ่มส่วนขยาย และเพิ่มข้อมูลใหม่ และการถ่ายอักษรร่วมกับการใช้คำเทียบเคียงและการเพิ่มข้อมูลใหม่ สำหรับการแปลสำนวนพบว่า มีสำนวนไม่มากนักในคอลัมน์นี้ โดยกลวิธีการแปลหลักมี 2 กลวิธีด้วยกันคือ การแปลแบบตรงตัว และการแปลแบบเอาความ ในการแปลแบบเอาความพบมีการใช้กลวิธีการตีความ และการทับศัพท์ควบคู่ไปกับการอธิบายความ

The purpose of this study is to analyze linguistic and cultural issues of the *Being Thai* Column in *Kinnaree Magazine*, a bilingual production, and strategies in translating cultural terms from Thai into English.

On the linguistic issues, there are idiomatic and literal translation strategies. For idiomatic translation, the research mostly identified addition, subtraction, and alteration strategies. Addition and alteration strategies were found in translation at both sentence and paragraph levels. However, the subtraction strategy was only found at the sentence level. The results also indicated that for linguistic issues, the translation strategies applied were mostly used to deal with differences between Thai and English grammatical structures.

Regarding the cultural perspective, four major types of cultural terms in the *Being Thai* column were identified, namely, ecological, material, social, and religious cultural terms. Totally, 357 cultural words were identified in this column in issues from May, 1994 to December 2004. The largest group of cultural terms concerned material culture, while the smallest group explained social culture. In translating the cultural terms from Thai into English, the translator sometimes used a principal strategies. The principal strategies were using English equivalents, transliteration, addition of extraneous information, subtraction of the cultural terms, alteration of the cultural terms, interpretation, and elucidation. The two principal strategies that were combined to translate a cultural term were English equivalents and elucidation, transliteration and English equivalents, transliteration and interpretation, transliteration and addition of extraneous information, transliteration and the addition of English modifiers. As for the combination of three strategies, there were transliteration with the addition of modifiers and extraneous information, transliteration with English equivalents, and the addition of extraneous information.

In terms of idioms, there were not many idioms in this column. Two main strategies were used to translate idioms: literal translation, and idiomatic translation. Idiomatic translation included the strategies of interpretation and transliteration and elucidation.

วิชาเอกภาษาเพื่อการสื่อสาร Major in Language for Communication

หัวข้อวิทยานิพนธ์

Thesis Title

ชื่อผู้เขียน

Author

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

*Chairperson of the Supervisory
Committee*

การใช้ภาษาในการนำเสนอตนเองบนไดอะรี่ออนไลน์

Language Usage for Self-presentation on the Online Diary

โสมวรรณ เทียมกักรกุล

Sommawan Thiemkeerakul

สุนิดา ศิวปฐมชัย, ศศ.ม.

Sunida Siwapathomchai, M.A.

การวิจัยการใช้ภาษาในการนำเสนอตนเองบนไดอะรี่ออนไลน์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากไดอะรี่ออนไลน์ จำนวน 10 ไดอะรี่ที่ได้รับความนิยมอ่านสูงสุดบน <http://www.diaryhub.com/> เพื่อศึกษาการใช้วัจนภาษา และอวัจนภาษาในการบันทึกไดอะรี่ออนไลน์ และการใช้ภาษาในการนำเสนอตนเองบนไดอะรี่ออนไลน์ วิธีดำเนินการวิจัย คือ การเก็บข้อมูลเชิงสังเกต โดยใช้ตาราง และการเก็บข้อมูลเชิงสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บันทึกไดอะรี่ออนไลน์ทั้ง 10 คนมีการใช้วัจนภาษาแบ่งออกได้เป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การตั้งชื่อไดอะรี่ ชื่อผู้บันทึก คำโปรย หัวเรื่อง และการใช้คำบนไดอะรี่ออนไลน์ พบว่า โดยรวมมีการใช้คำทั้งหมด 6 ลักษณะคือ การใช้คำเรียกขาน การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศแทนภาษาไทย การใช้คำเพื่อเลียนเสียงพูด การใช้คำเลียนแบบโฆษณา การใช้คำสแลง และการเลี่ยงการใช้คำต้องห้าม โดยผู้บันทึกมีการใช้วัจนลีลา 2 ลักษณะ ได้แก่ วัจนลีลาแบบกันเอง และวัจนลีลาแบบสนิทสนม ผู้บันทึกไดอะรี่ออนไลน์ทั้ง 10 คนมีการใช้อวัจนภาษาแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ การใช้สี ภาพ และเพลงบนไดอะรี่ออนไลน์ กล่าวคือ ผู้บันทึกนิยมใช้สีและภาพมาประกอบหัวไดอะรี่ สีพื้นหลังไดอะรี่และสื่อบริเวณที่เป็นพื้นที่แสดงไดอะรี่ไปในทิศทางเดียวกัน และนิยมนำเสนอเพลงที่สอดคล้องกับเนื้อหาไดอะรี่ของวันนั้น ๆ

สำหรับประเด็นการนำเสนอตนเองบนไดอะรี่ออนไลน์นั้น พบว่าผู้บันทึกไดอะรี่ออนไลน์มีการนำเสนอลักษณะการดำรงชีวิต หรือกิจกรรมส่วนตัวผ่านการบันทึกเนื้อหาในแต่ละวัน โดยแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ กิจกรรมหลักเพื่อการดำรงชีวิต คือ การเรียน และการทำงาน กิจกรรมเพื่อการนันทนาการ คือ การพักผ่อน ซึ่งสามารถสะท้อนกิจกรรมที่วัยรุ่นส่วนใหญ่นิยมทำ อาทิ การชมภาพยนตร์ การชมคอนเสิร์ต เป็นต้น

This thesis, a qualitative study, is a study of language usage for self-presentation on Thai online diaries. Its objectives are to study verbal and non-verbal languages as well as language use. In terms of collecting data, I selected the top 10 most popular diarists whose online diaries are posted on the website HYPERLINK "<http://www.diaryhub.com>" <http://www.diaryhub.com>. The thesis methodology was to analyze data obtained from observation by assigning data and using tables to compare and contrast information, and interviews based on questionnaires.

All 10 diarists used verbal language which could be classed in five parts: the name of online diary, name of diarist, heading, topic, and word use. Furthermore, these five characteristics could be classified into six main characteristics: address terms, transliteration, use of foreign words instead of Thai words, use of spoken language, use of slang, and avoiding taboo words. Moreover, all of them used a casual and intimate speech style. In terms of non-verbal language, all the 10 diarists used three kinds of non-verbal language: colors, pictures and songs. The diarists preferred to use colors and pictures to insert into their heading of diary and also to use background colors and songs which suited their diary contexts.

In terms of whole diary contents, the 10 diarists mostly presented their writing in two parts. Firstly, there was writing about daily life such as study and work. Next, there was writing about activities which teenagers love to do when they have leisure such as traveling, going to see a movie, going to a concert, etc.

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนชุมชนบทศึกษา
Abstract of Master's Thesis
Graduate Program in Rural Development

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านความปลอดภัยของ
ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มพาสเจอร์ไรส์บรรจุในภาชนะปิดสนิท

Thesis Title

*Production of a Video Tape Promoting Safety
Knowledge of Pasteurized Beverages Packed in
Hermetically Sealed Containers*

ชื่อผู้เขียน

สมโชค ขุนสนอง

Author

Somchoke Khunsanong

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ยงยุทธ บุราสิทธิ์ ศศ.ม.

**Chairperson of the Supervisory
Committee**

Youngyuth Burasith, M.A.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในการปรับปรุงคุณภาพด้านความปลอดภัยของเครื่องดื่มพาสเจอร์ไรส์ชนิดบรรจุในภาชนะปิดสนิท สำหรับสถานประกอบการขนาดเล็ก จากรายงานการศึกษาและการติดตามของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข พบว่าผู้ผลิตเครื่องดื่มพาสเจอร์ไรส์บรรจุในภาชนะปิดสนิทรายย่อยยังมีจำนวนมากที่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเหมาะสมในกระบวนการผลิต การใช้ความร้อนและเวลาในการทำลายเชื้อจุลินทรีย์ และยังพบมีการปนเปื้อนข้ามหลังจากการให้ความร้อนแก่ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ยังไม่เหมาะสมพบว่ามิเช็จุลินทรีย์จำนวนมากปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์ซึ่งมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

การศึกษานี้ได้มีการออกแบบและดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ที่มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมให้ความรู้เพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ที่ผลิตเครื่องดื่มพาสเจอร์ไรส์ชนิดบรรจุในภาชนะปิดสนิทในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ โดยการพัฒนาเนื้อหาหรือสารในวีดิทัศน์ อาศัยข้อมูลจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากผู้ผลิต และข้อมูลผลการศึกษาทดลองในโรงงานประลองของสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อการป้องกันและลดปัญหาการปนเปื้อนของผลิตภัณฑ์ ในการผลิตสื่อได้ใช้รูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาที่มีความชัดเจนเข้าใจภาพของปัญหา และการป้องกัน ใช้ภาพและภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อมีการนำสื่อวีดิทัศน์ดังกล่าวไปให้ความรู้ในกลุ่มตัวอย่าง 38 ราย ประกอบด้วยผู้ประกอบการ ประธานหัวหน้าและสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ และสงขลาพร้อมทั้งการวัดผลความรู้ก่อนและหลังได้รับสื่อรวมทั้งได้ประเมินความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างด้วย ผลการศึกษาพบว่าคะแนนความรู้ของกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เพิ่มมากขึ้นหลังการได้รับสื่อ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังได้รับสื่อ ในกลุ่มตัวอย่างตามระดับการศึกษา อายุ สถานภาพในสถานประกอบการหรือในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พบว่า คะแนนมีความแตกต่างกันในทุกกลุ่ม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า สื่อวีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นมีความเหมาะสมในการใช้เป็นสื่อส่งเสริมความรู้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย และกลุ่มผู้ผลิตที่เป็นกลุ่มแม่บ้านได้เป็นอย่างดียิ่ง อันจะส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มพาสเจอร์ไรส์ชนิดบรรจุในภาชนะปิดสนิท ให้มีคุณภาพและความปลอดภัยต่อผู้บริโภคต่อไป

This study was conducted to examine the production of a video presentation as the media to provide knowledge about safer and healthier production of pasteurized beverages packed in hermetically sealed containers, for small-sized enterprises in rural areas and officers in charge of production control.

According to research and monitoring sessions by the Food and Drug Committee, the Ministry of Public Health, most small-scale producers of pasteurized beverages packed in hermetically sealed containers have limited knowledge of the production process, appropriate use of temperature level and pasteurization period for the treatment of microorganisms, but still suffer cross contamination after heat treatment. In addition, preparation of materials and producing instruments are inappropriate, creating microorganism-contaminated products, which push risks to consumers.

In this study, an appropriate-pattern video presentation was designed and produced to provide knowledge to small-scale enterprises and farmwomen groups who run pasteurized beverage businesses in 14 southern provinces of Thailand. The production of content in the video presentation was based on a review of related literature, some information obtained from related entrepreneurs, and data from experimental studies conducted in a pilot plant of the Institute of Nutrition, Mahidol University, which aims to prevent and control pasteurized product contamination. The video tape presentation was designed to convey clear and comprehensive information on problems, appropriate prevention measures under proper narration, and visual elements to fit the audiences. The pre-test/post-test sessions of the presentation were conducted with 38 audience groups of entrepreneurs, group leaders, and members of farmwomen groups in Phuket, Krabi, and Song Khla Provinces. The audience's knowledge before and after the video presentation, including the sample group's satisfaction to the video presentation were measured.

It was found that the audience's knowledge scores in the post-test increased a great extent after the video tape presentation. A comparison of average scores in the pre-test and post-test, gained from different audience groups classified by education level, age, and status in the enterprise or farmwomen group, found that scores of both tests were different in every audience group.

The study shows that the designed presentation was appropriate for promoting knowledge of pasteurized beverages packed in hermetically sealed containers to small-sized entrepreneurs and farmwomen groups, and therefore further improves safety of pasteurized beverages packed in hermetically sealed containers, and benefits quality and healthier products for consumers.

This thesis attempts to interpret and investigate the phenomenon of *Kathoey* (in Thai also known as *Sao praphet song* or “second type of women” or transsexual) and dependence on modern medicine for socio-medical construction of *Kathoey*’s desired corporeal styles and identities in terms of being “like women”. Foucauldian perspective on power is used as the main theoretical framework. The information for the discussion in this thesis was gathered from participant observation and interviews with twenty *Kathoey*, aged between eighteen and forty, and based in Bangkok, Chiang Mai, Phuket and Pattaya. Information was also gathered from three medical professionals and documentary source.

Through investigation of this socio-medical construction, dependence on modern medicine is interpreted as a system of medical power relations between the institution of medicine and medical professionals and *Kathoey* which leads to the production of a type of corporeal style and a human identity in terms of being “like women” under the heterosexual power structures plus the capitalist system. In these medical power relations, both medical institution and medical professionals and *Kathoey* exercise medical power through producing and deploying medical knowledge and particular knowledge with different aims, and in different ways. While the institution of medicine and medical professionals produce and deploy medical knowledge, technology and related practice in strategic ways which serve to maintain and reinforce the existing heterosexual society, *Kathoey* also produce their particular knowledge and deploy medical and particular knowledge in strategic ways to support the construction of their desired corporeal styles and identities in terms of being “like women” which does not necessarily mean to “become” women in the ways of “real women”.

This thesis attempts to interpret and investigate the phenomenon of *Kathoey* (in Thai also known as *Sao praphet song* or “second type of women” or transsexual) and dependence on modern medicine for socio-medical construction of *Kathoey*’s desired corporeal styles and identities in terms of being “like women”. Foucauldian perspective on power is used as the main theoretical framework. The information for the discussion in this thesis was gathered from participant observation and interviews with twenty *Kathoey*, aged between eighteen and forty, and based in Bangkok, Chiang Mai, Phuket and Pattaya. Information was also gathered from three medical professionals and documentary source.

Through investigation of this socio-medical construction, dependence on modern medicine is interpreted as a system of medical power relations between the institution of medicine and medical professionals and *Kathoey* which leads to the production of a type of corporeal style and a human identity in terms of being “like women” under the heterosexual power structures plus the capitalist system. In these medical power relations, both medical institution and medical professionals and *Kathoey* exercise medical power through producing and deploying medical knowledge and particular knowledge with different aims, and in different ways. While the institution of medicine and medical professionals produce and deploy medical knowledge, technology and related practice in strategic ways which serve to maintain and reinforce the existing heterosexual society, *Kathoey* also produce their particular knowledge and deploy medical and particular knowledge in strategic ways to support the construction of their desired corporeal styles and identities in terms of being “like women” which does not necessarily mean to “become” women in the ways of “real women”.

This thesis attempts to interpret and investigate the phenomenon of *Kathoey* (in Thai also known as *Sao praphet song* or “second type of women” or transsexual) and dependence on modern medicine for socio-medical construction of *Kathoey*’s desired corporeal styles and identities in terms of being “like women”. Foucauldian perspective on power is used as the main theoretical framework. The information for the discussion in this thesis was gathered from participant observation and interviews with twenty *Kathoey*, aged between eighteen and forty, and based in Bangkok, Chiang Mai, Phuket and Pattaya. Information was also gathered from three medical professionals and documentary source.

Through investigation of this socio-medical construction, dependence on modern medicine is interpreted as a system of medical power relations between the institution of medicine and medical professionals and *Kathoey* which leads to the production of a type of corporeal style and a human identity in terms of being “like women” under the heterosexual power structures plus the capitalist system. In these medical power relations, both medical institution and medical professionals and *Kathoey* exercise medical power through producing and deploying medical knowledge and particular knowledge with different aims, and in different ways. While the institution of medicine and medical professionals produce and deploy medical knowledge, technology and related practice in strategic ways which serve to maintain and reinforce the existing heterosexual society, *Kathoey* also produce their particular knowledge and deploy medical and particular knowledge in strategic ways to support the construction of their desired corporeal styles and identities in terms of being “like women” which does not necessarily mean to “become” women in the ways of “real women”.